

Sygn. akt IV U 917/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 stycznia 2020 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Anna Guniewska
Protokolant:	st. sekr. sądowy Magdalena Rykała-Płodzień

po rozpoznaniu w dniu 29 stycznia 2020 r.

sprawy A. R.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o składki ubezpieczeniowe

na skutek odwołania A. R.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

z dnia 12 kwietnia 2019r.

znak: (...)

I. oddala odwołanie,

II. zasądza od wnioskodawcy A. R. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. kwotę 180 zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt IV U 917/19

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 29 stycznia 2020 r.

Decyzją z dnia 12.04.2019r. znak: (...)Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. na podstawie art. 83 ust. 1 oraz art. 32 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych stwierdził, że A. R. jest dłużnikiem organu rentowego z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy oraz określił wysokość jego zadłużenia na kwotę 52 744,85 zł, w tym:

1) na ubezpieczenia społeczne za okres od marca 2014r. do grudnia 2018r. w kwocie 41 234,33 zł oraz należnych odsetek w kwocie 8 311,00 zł;

2) na Fundusz Pracy za okres od grudnia 2013r. do czerwca 2017r. w kwocie 2 501,52 zł oraz należnych odsetek w kwocie 698,00 zł.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy podał, iż zgodnie z art. 46 ust. 1 powołanej ustawy płatnik składek jest obowiązany obliczać, potrącać z dochodów, rozliczać i opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy. Dodał dalej, że ZUS zawiadomił A. R. o wszczęciu z urzędu postępowania w sprawie określenia wysokości należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy, wzywając go jednocześnie do złożenia pisemnych wyjaśnień w sprawie przyczyn nieopłacenia składek, pod rygorem wydania decyzji określającej wysokość należności z tego tytułu na podstawie zgromadzonych dowodów. Postępowanie wyjaśniające wykazało, że płatnik A. R. nie dopełnił obowiązku wpłaty wymaganych składek.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył A. R. kwestionując stanowisko w niej zawarte. Zarzucił, że przechodząc w 2013r. z zawodu nauczyciela na świadczenie kompensacyjne ani zakład pracy ani ZUS nie poinformował go o obowiązku płacenia składki na ubezpieczenie społeczne.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R., w odpowiedzi na złożone odwołanie wniósł o jego oddalenie. Wskazywał, iż decyzja ta jest konsekwencją prawomocnej decyzji z 17.10.2018r. stwierdzającej podleganie przez w/w jako osoby prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu od 2 grudnia 2013r. do 28 lutego 2015r. i od 2 marca 2015r. do nadal. Końcowo wskazywał, iż osoba przystępująca do prowadzenia działalności gospodarczej powinna być zorientowana w przepisach prawnych regulujących tę działalność w stopniu wystarczającym do jej poprawnego prowadzenia.

Sąd ustalił:

A. R. w okresie od 02.09.1991r. do 31.08.2013r. był zatrudniony w Zespole Szkół (...) w R. na stanowisku nauczyciel praktycznej nauki zawodu.

Decyzją z dnia 11 września 2013r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyznał wnioskodawcy nauczycielskie świadczenie kompensacyjne od 01.09.2013r.

A. R. od 1 lutego 2007r. prowadzi działalność gospodarczą pod nazwą R. A.. W Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej widnieje informacja o wznowieniu wykonywania działalności gospodarczej z dniem 2 grudnia 2013r. Status wnioskodawcy jest aktywny.

W okresie od 16 lutego 2015r. do 1 marca 2015r. wnioskodawca był zgłoszony do ubezpieczeń społecznych z tytułu wykonywania pracy na podstawie umowy zlecenia zawartej z płatnikiem Urząd Miasta w B..

Decyzją z dnia 17 października 2018r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. stwierdził, że A. R. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu od 2 grudnia 2013r. do 28 lutego 2015r. i od 2 marca 2015r. W w/w okresach wnioskodawca nie posiadał innego tytułu rodzącego obowiązek ubezpieczeń społecznych.

Postanowieniem z dnia 4 kwietnia 2019r. Sąd Okręgowy w Rzeszowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych sygn. akt IV U 327/19 oddalił wniosek A. R. o przywrócenie terminu do złożenia odwołania od powyższej decyzji i odrzucił odwołanie.

Decyzja z dnia 17 października 2018r. jest prawomocna.

Pismem z dnia 27 lutego 2019r. organ rentowy zawiadomił A. R. o wszczęciu z urzędu postępowania w sprawie określenia wysokości należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy za okres od grudnia 2013r. do grudnia 2018r. Jednocześnie wezwał wnioskodawcę do złożenia pisemnych wyjaśnień w sprawie przyczyn nieopłacenia składek.

Wnioskodawca nie złożył wyjaśnień.

W dniu 12 kwietnia 2019r. (...) Oddział w R. wydał decyzję będącą przedmiotem niniejszego postępowania.

Powyższych ustaleń Sąd dokonał w oparciu o dowody z dokumentów w aktach ubezpieczeniowych, których treść i forma nie budziły wątpliwości.

Sąd zważył, co następuje:

Rozważając zasadność wniesionego przez A. R. odwołania w pierwszej kolejności stwierdzić należy, że nie ulega wątpliwości, iż przedmiot i zakres postępowania w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych wyznacza treść zaskarżonej decyzji (por. wyrok Sądu Najwyższego z 6 września 2000 r. II UKN 685/99 Lex nr 50450). W niniejszej sprawie (...) Oddział w R. w dniu 12 kwietnia 2019r. wydał decyzję określającą wysokość zadłużenia odwołującego z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy za okres od marca 2014r. do grudnia 2018r. z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej.

Zauważyć należy, że wpis działalności gospodarczej do prowadzonej przez upoważniony organ ewidencji działalności gospodarczej nie tylko legalizuje wykonywanie działalności gospodarczej, ale też wyznacza czasowe granice bycia przedsiębiorcą, stwarza domniemanie prowadzenia objętej wpisem działalności. W myśl zaś art. 46 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych z 13 października 1998 r. (Dz. U. z 2019r. poz. 300 j.t.) płatnik składek jest obowiązany według zasad wynikających z przepisów ustawy obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy. Przepis art. 47 ustawy z kolei wyznacza terminy, w których płatnicy składek powinni przekazać do ZUS dokumenty rozliczeniowe (deklarację rozliczeniową oraz imienne raporty miesięczne) i opłacić składki należne za dany miesiąc. Stanowi, że przedmiotowy obowiązek powinien zostać wykonany co miesiąc z dołu, w następujących terminach: 1) do 5 dnia następnego miesiąca – w przypadku płatników będących jednostkami budżetowymi i samorządowymi zakładami budżetowymi; 2) do 10 dnia następnego miesiąca – w przypadku płatników będących osobami fizycznymi opłacającymi składkę wyłącznie za siebie; 3) do 15 dnia następnego miesiąca – w odniesieniu do pozostałych płatników. Przepisy jasno więc precyzują czas na wykonanie obowiązku złożenia stosownych dokumentów rozliczeniowych oraz opłacenia składek.

Natomiast od nieopłaconych w terminie składek należne są od płatnika składek odsetki za zwłokę na zasadach i w wysokości określonych w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (art. 23 ust. 1 ustawy).

Stosownie do treści art. 32 ustawy systemowej, do składek na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz na ubezpieczenia zdrowotne w zakresie: ich poboru, egzekucji, wymierzania odsetek za zwłokę, dokonywania zabezpieczeń stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące składek na ubezpieczenia społeczne.

Według treści art. 18 ust. 8 w/w ustawy podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego przyjętego do ustalenia kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek. Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe oraz ubezpieczenie wypadkowe stanowi podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i ubezpieczenia rentowe - art. 20 ust. 1 powołanej ustawy.

Stosownie do treści art. 104 ust. 1 pkt 3 ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz.U. 2018r. poz. 1265) obowiązkowe składki na Fundusz Pracy, ustalone od kwot stanowiących podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe bez stosowania ograniczenia, o którym mowa w art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, wynoszących w przeliczeniu na okres miesiąca, co najmniej minimalne wynagrodzenie za pracę opłacają m.in. osoby prowadzące działalność gospodarczą.

Skoro, jak wynika z danych ZUS, (...) nie dopełnił obowiązku naliczenia i opłacenia należnych składek na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy, to posiada względem ZUS zadłużenie z tego tytułu. Skutkowało to określeniem przez Zakład wysokości zadłużenia w tym zakresie i wydaniem decyzji.

Końcowo należy zauważyć, iż ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych nie zwalnia prowadzących działalność gospodarczą z obowiązku opłacania składek na ubezpieczenia społeczne w okresie pobierania nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego.

Mając powyższe na uwadze Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie złożone w sprawie jako bezzasadne.

Orzeczenie o kosztach zastępstwa procesowego oparto na treści art. 98 k.p.c., art. 108 k.p.c. oraz § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2018r. poz. 265 j.t.). Sąd dostrzega jednak uczynioną w tym zakresie omyłkę. Wskazać w tym miejscu należy, iż stawce minimalnej przewidzianej w § 9 ust. 2 rozporządzenia, tj. 180 zł podlegają sprawy o świadczenia pieniężne z ubezpieczenia społecznego i zaopatrzenia emerytalnego oraz sprawy dotyczące podlegania ubezpieczeniom społecznym. W judykaturze przyjmuje się natomiast, iż w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych o należności z tytułu składek i wysokość zadłużenia stawkę wynagrodzenia radcy prawnego ustala się na podstawie § 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 3 października 2019r. III UZP 9/19). Uwzględniając powyższe oraz wartość przedmiotu sporu - wyrażającą wartość dochodzonych składek ubezpieczeniowych zasadnym było ustalenie wysokości wynagrodzenia pełnomocnika organu rentowego w sposób łączący wymiar stawki minimalnej z wartością przedmiotu sprawy. Nie ulega natomiast wątpliwości, że zgodnie z art. 98 § 1 k.p.c. strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony, a decydujące znaczenie na obowiązek zwrotu kosztów procesu ma wynik procesu.